

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

XII. Qua certitudine credendum sit, animas Confratrum B. V. &c. è
purgatorio liberari, ratione privilegij Bullæ Sabbatinæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](#)

ipius, quale est inter cœtera Carmelitanum hoc, de quo haec tenus
deserviunt.

Fecit certè haec tenus, & imposterum faciet, pro infinita illa
propemodum, qua pollet pietate ac charitate super omnem humanam
Angelicamque, naturam; charitate inquam illa, quam sane nulla crea-
ta mens capere, nulla lingua effari valet. Libuit hæc paulò diffi-
cilius explicare, ut iij, qui contra Sodalitium hoc Sacri SCAPULARIA
in venerabili Carmelitano Ordine erectum, Privilegiumq; ; illud Sab-
batinum liberius obloqui confuerunt, ad eorū revertantur, & tamen
adeo pias, adeo rationi consonas, à tot summis Pontificib; con-
matas, dente theonino arrodere, Momique sublato supercilio capere imposterum erubescant.] Haec tenus ille.

C A P U T XII.

*Qua certitudine credendum sit animas Confratrum
B. V. Sc. è purgatorio liberari ratione privilegi
Bulla Sabbatina.*

I 47.

U M j am satis superque, in superioribus veritas ac cer-
tudo Sabbatini privilegi asserta & stabilita esse videatur.
restat, ut declaremus, quæ & quanta sit certitudo illius.
Quod priusnam præstems paucis insinuandus est,
quid sit dubium, quid opinio, quid fides, quid certitudo, &c. Dolum
juxta doctrinam S. Thomæ est contrariarum rationum aequalitus. Unde
homo propriè dubitat de aliquo, quando habet rationes ad utramque
partem æqualiter, aut quasi æqualiter moveentes; ita ut non amplius
in unam, quam in alteram moveatur, aut inclinetur. Alij dicunt
dubium esse, quando quis neque assentitur, neque dissentit, in neu-
tram partem inclinans, sed velut in æquilibrio hæret.

Opinio secundum eundem Angelicum Doctorem, est adiutorio
tellestus, qui fertur in unam partem contradictionis, cum formidine alterius
in quo differt à dubio, quod opinans attenit & determinat eum.
art. 9. ad 4. ret uni parti, licet cum formidine alterius; dubitans vero neutri,
C. 2. q. 2. quia hæc adhæsio est cum formidine, potest objectum opinionis se alter habere, & consequenter non repugnat illi falsum subesse.

FIDIS

Fides est assensus intellectus determinatus quoad ad unam partem propter autoritatem & testimonium dicentis. Unde inquit Augustinus, *credere est cum assensione cogitare, & credere idem est*, quod adhibere fidem. Distinguitur autem fides in divinam & humanam, ratione formalium objectorum seu testimoniorum, in quibus fundatur: quod si fuerit divinum, erit divina, & supernaturalis, in qua ratio formalis assentiendi est divina revelatio, seu veritas prima ut revealans; conditio vero necessariò requisita est propositio Ecclesiae. Si vero testimonium sit creatum vel hominis vel Angeli loquentis suo nomine, aut autoritate propria, erit fides naturalis seu humana. Differunt vero fides divina & humana in hoc, quod huic possit subesse falsum, illi minimè. Hæc innititur veritati divinæ, inquit S. Doctor, *quæ est infallibilis: illa rationi humana non ex natura etate concludentis, cui potest subesse falsum.* Ab opinione vero differt fides humana, quod illa nititur rationi & discursui, hæc vero testimonio extrinseco dicentis.

Quid si-
des?

De prædef.
Sanc. Op. 2

S. Tho. 2. 2.
q. 4. a. 5.
ad 2.

In quo dif-
ferat di-
vina ab hu-
mana fide?
in quo hæc
ab opinio-
ne?

Quid sit
certitudo?

Certitudo autem est firmitas adhæsionis virtutis cognoscitivæ in suum cognoscibile: ita ut ille, qui est certus de re aliqua, firmiter inclinetur & adhæreat illi rei: & tanto firmius, quanto est validius, id quod illam adhæsionem causat. Unde fides, quo majus est testimonium, tanto plus habet certitudinis; credimus quippe majori certitudine, quæ à pluribus siveq; dignioribus asseruntur; potestq; non nunquam pertingere ad certitudinem moralem, ut cum credimus Constantinopolim esse: imò quandoq; accedere ad omnimodam certitudinem, atq; in ea excedere scientiam, uti patet in fide divina, de eujus dogmatibus longè sumus certiores, quam de conclusionibus in quacunq; scientia demonstratis. Hoc vero ex eo procedit, quod divina authoritas, cui illa innititur, firmior atq; indefectibilior sit, quocunq; lumine creata, ex quo scientia generatur;

OBSERVANDA quoq; hic venit doctrina, quam tradit S. Thomas, quodlib. 9. art. 16. asserens Papam in his, quæ ad fidem pertinent errare non posse: in alijs vero sententijs, quæ ad particula- ria facta pertinent, labi posse. Canonizatio vero Sanctorum, inquit, me- dium est inter haec duo; quia tamen honor, quem Sanctis exhibemus, quedam professio fidei est, qua Sanctorum gloriam credimus, pie credendum est, quod nec etiam in his iudicium Ecclesie errare posse. Ex qua inferatur, Canonizatio nem Sanctorum non esse certam certitudine fidei divinæ, quod yole-

148.

Pontifex
in his, quæ
ad fidem
pertinent
labi non
potest.

D d 3 bat,

bat, teste Silvestro, verbo *canonizatio*, quidam Joannes Neapolit. quodlib. 10. affirmans hæreticum esse, afferere, posse Pontificem errare in Sanctorum Apotheosi: neq; esse de genere illorum, in quibus falli potest, judicium Ecclesiæ; quales sunt controversiæ facili particularis e. c. promotoio hujus vel illius ad dignitates aut beneficia, his similia: sed mediat inter prædicta, habetq; certitudinem diam: ideoq; licet nonnullis videatur posse absolute in hoc errare Ecclesiam, quod colligunt ex Glos. in cap. 1. de reliq. & vnu Sanctorum in 6. & cap. A nobis secundò de sentent. excommuni. piè tam credendum est errare non posse, & defacto non errare. Cujusrat est: quia hæc est pars quædam materiae moralis, & valde necessaria ut Ecclesia non erret in cultu & adoratione Religionis: alijs contingeret posset, ut coleret hominem damnatum, & ad illum preces fuderet; quod est etiam contra puritatem & sanctitatem Ecclesiæ. Et licet contrarium sentire & afferere non sit hæreticum, esset tamen pium & temerarium, nam tametsi canonizatio Sanctorum careat certitudine fidei divinæ, attamen ob rationem jam dictam, & quia inde rectè fidem concernit, debet esse infallibilis ac certissima. Quia alio inquit Suarez, deficeret DEUS in re maximè necessaria Ecclesiæ quod est contra providentiam & promissiones ejus. Et ex dictis colligere licet, in quo consistat certitudo illa media, qua aliquid probabile est: quæ rectè dicitur media, quia excedit omnem certitudinem humanæ fidei, & non accedit ad certitudinem fidei Divinæ, absolute infallibilis & indefectibilis. PRIMÙM probatur, quod haec certitudo media non nititur præcisè testimonij humanis & naturalibus, ut humana & naturalia sunt, sed ut substantia divinæ providentiae & speciali Spiritus sancti assistentia. Unde in rebus maximi momenti & publicè populo Christiano propositis, maximè si indirectè fidem vel bonos mores concernant, assensus fidei plusquam humanus & naturalis Romanis Pontificibus debetur; etiam in casu, quando non decernunt esse de fide, quod taliter publicè proponunt. Nec obstat, dicas testimonia hominum de vita, sanctitate & miraculis ejus, quod Sanctorum fastis adscribendus est, falsa esse possunt, non enim aliquis illis DEUS, ne in testando errant, Ergo errabit quoq; Pontifex in definiendo &c. Respond. enim DEUM quidem non assistere specialiter hominibus attestantibus de prædictis, verūm assistere Pontifici, in de-

Ecclesia
non errat
nec potest
errare in
canoniza-
tione San-
ctorum; &
quare?
Consula-
tur Tho.
Waldens.
To. 3. doct.
Tir. 14. cap.
22. 3. seq.
Contrariū
afflerere est
imp̄om
non tamen
hæreticū.
Tract. de
fide disp. 5.
seq. 8. n. 8.
In quo co-
filitat certi-
tudo me-
dia inter di-
vinæ hu-
manæque
fidei certi-
tudinem?
& cur talis
dicatur?
Quæ fides
debeat
Rom. Pon-
tif. in re-

in definiendo labatur. Quare licet demus hominum testimonia falsa quandoq; esse, DEUS tamen Pontifici assistet, ne deficiat, & divinæ erit providentia tunc ostendere & patefacere ea testimonia esse falsa. SECUNDUM, scilicet quod hæc certitudo media non pertingat ad certitudinem fidei divinæ constat; quia conditio necessaria ad fidem divinam, nempè propositio Ecclesiæ deficit: Unde Augustinus, Evangelio, inquit, non crederem, nisi me catholica Ecclesia moveret authoritas. His expositis & suppositis.

DICENDUM est primò, non posse dubium esse de Sabbatino Privilegio. Patet hoc manifestè ex ijs, quæ suprà diximus ex S. Thomas de dubio: cum enim ad illud requiratur contrariarum rationum æqualitas, & hæc æqualitas non adsit in nostro Privilegio, nou poterit de eo dubitari. Hanc rationum æqualitatem non adesse solidè demonstrant Diplomata Apostolica, authentica Instrumenta, sacramrum Congregationum eminentissima Decreta, illustrissimorum Antistitum, celeberrimarum Universitatum, sapientissimorum Virorum, Doctorumq; suffragia & testimonia, ceteraque supra pro Sabbatino Privilegio producta: cum è contra nihil simile, aut solidè opponi possit, ut vidimus suprà Capit. 7. hujus Part. ex argumentorum privilegii hoc impugnantium dissolutione. Nec obest reperiri quandoq; quempiam, qui dubitet de hoc privilegio: id quippe, ut jam nihil dicamus de minus pia affectione, procedere potest ex ignorantia præfatarum rationum ac momentorum, quibus privilegium assertur: sicut nonnunquam contingere potest, quempiam conclusionem aliquam scientificam solum opinativè cognoscere, quam alius per scientiam attingit: quia hic, non autem ille, evidentiam ejus, ac principia scientifica, ex quibus illa deducitur, penetrat.

DICENDUM est secundo, opinionem simpliciter loquendo non habere locum respectu hujus privilegij; benè tamen secundum quid. Prior asserti pars probatur; de ratione opinionis est, ut supra vides, incertitudo sive formido alterius partis, quæ simpliciter loquendo non cadit in hoc privilegium; cum certum sit, speciali quædam certitudine, uti mox dicemus. Altera etiam patet; quia rationes nonnullæ cum alijs supra adductæ generare solum videntur opinionem assensum Ergo &c.

DICENDUM est tertio, hoc privilegium fide humana, ut minimum

I49.

De Sabbat
Privilegio.
rationabi-
liter dubi-
tari nequit
& cur?

I50.

Nec opi-
nio absolu-
te loquen-
do habet
in eo lo-
cum.

Meretur ut
minimum

fidem hu-
manam.

mum esse credibile. Hoc abunde probant in superioribus propositis
diplomata, instrumenta, monumenta, testimonia, argumenta & testi-
fragia Pontificum, Cardinalium, Antistitutum, Academiarum, Doc-
torum, &c.

Et qualem?

DICENDUM est quarto, hoc privilegium credibile esse ne-
quacunque humana fide, sed tali, quæ habeat certitudinem morali-
& omnimodam, intra limites humani testimonij. Probatur: illud
citur moraliter certum, quod auctoritate ac testimonio omnium in-
minum vel majoris partis, aut multorum præcipuorum, maximè li-
tus omnis Ecclesiastici firmatur, at privilegium Sabbatinum mul-
tum præcipuorum status Ecclesiastici firmatur testimonio. Ergo.
Major non videtur egere probatione: Minor patet ex supra additi
Pontificum, Cardinalium, Episcoporum, plurimorum Doctorum
præcipuorum utiq; Ecclesiæ membrorum testimonij, quibus privi-
lio Sabbatino suffragantur.

I5 I.

Est certum
certitudi-
ne media
inter divi-
nae huma-
næq; fidei
certitudi-
nem.

DICENDUM est quinto, privilegium Bullæ sabbatinæ esse cer-
tum, certitudine quadam media inter humanæ ac divinæ fidei certi-
tudinem, hoc est, esse pie credendum. Hæc assertio probatur primâ
auctoritate PAULI V. & Sac. Rit. Congregat. quæ in decreto supra
Cap. IV. num. 98. adducto expressissimis hisce verbis id affirmant, p-
mittatur prædicare, quod Populus Christianus possit pie credere de aliis
animarum, &c.

Secundo auctoritate Divini Officij in festo Commemoratio-
Solemnis B. MARIAE V. de monte CARMELO, de quo supra
Cap. VIII. num. 125. differimus: Materno plane affectu (verba hanc
lectionis sextæ) dum igne purgatorio expiantur, (Confratres) solani, &c.
cælestem patriam obtentu suo quantocius pie creditur efferre. Quam eximia
Divini Officij auctoritas loco cit. & prima parte Cap. VI. obuter infinita
vimus.

Præterea cum hoc privilegium sit aliquatenus ratio, ac funda-
mentum specialis alieujus festivitatis, scilicet. B. MARIAE V. de
monte CARMELO, ut supra cit. Cap. & num. demonstravimus, & n-
on le fundamentum ob cultum divinum in simili solemnitate DEO exhibe-
beri solitum, debeat habere plusquam purè humanam certitudinem,
ut ibidem diximus, sequitur privilegium hoc necessariò habere certitu-
dinem illam medium &c. Accedit quarto, quod Pontifices privi-
legiū

giūm hoc suis Apostolicis Constitutionibus approbantes ac confir-
mantes, non ut privati Doctores agere censentur, verum ut suprema
potestate in Ecclesia fungentes, quorum proinde testimonia amplio-
rem, quam purē humanam & ordinariam fidem promerentur, ut infra
iterum ostendemus.

Ex his omnibus infertur *primo*, privilegium hoc eandem ad mi-
nimum habere fidei humanæ certitudinem, quam habent cætera, quæ
pa/sim in Historijs Ecclesiistarum ac Religionum, alijsq; similibus libris
referuntur. Certitudo quippe humanæ fidei ntititur testimonijs ho-
minū, ergo ubicunq; adsuerint hujusmodi testimonia, uti adsunt respe-
ctu nostri privilegij, necessum erit ejusdem fidei certitudinem reperiri.

Infertur *secundō*, privilegium hoc in ratione certitudinis multum
excedere ea, quæ alij ordinariè loquendo in suis Annalibus aut Mo-
numentis recensent. Cujus ratio est; quia huic privilegio intra limi-
tes humani testimonij comperit certitudo moralis & omnimoda, jux-
ta dicta supra in qnarta assert. quam tamen non semper, imo rariū
habent alia, quæ referuntur, sive in Annalibus Ecclesiasticis in com-
muni, sive in Chronicis Religionum in particulari.

Infertur *tertiō*, hoc ipsum privilegium quoad certitudinem præ-
stare eis, quæ alibi summi Pontifices, ut privati Doctores, tradunt:
imo etiam ut Pontifices respectu particularium negotiorum, vel con-
troversiarum, quæ non sunt juris, sed facti alicujus particularis. Hæc
enim non pertingunt ad fidem, quâ aliquid piè credibile est, verum in
altero extremo persistunt, & ideo in illis quandoque Pontifices erra-
re possunt, & de facto nonnunquam errarunt; privilegium vero no-
strum Sabbatinum obtinet dictam supra fidei mediae certitudinem, qua
aliquid piè credibile est, atque ita demptis ijs, quæ ad fidem divinam
vel bonos mores pertinent, & quæ propriè & directè ad hæc acce-
dunt, maximam hoc privilegium adeptum est certitudinem, & infal-
libilitatem, piæ scilicet credulitatis.

D I C E S : Pontifices non proponunt Privilegium hoc, ut ex ne-
cessitate in Ecclesia D E I suscipiendum, vel credendum, sed cuilibet
liberum relinquunt credere, vel sentire de illo quidquid libuerit. Pa-
tet hoc ex ipso verborum tenore Apostolici Decreti PAULI V. dum in-
fit: *permittatur prædicare, quod Populus Christianus possit piè credere, &c.*

R E S P O N D . imprimis, quod sacra Rituum Congregatio sub
E e eodem

152.

Corollaria
ex prædi-
cione.
afficit. de-
ducta.

153.

Satisfit fa-
ctæ objec-
tioni.

P. 2. lib.
§. 6. 7.

codem PAULO V. & iterum sub URBANO VIII. an. 1628. in approbatione ac confirmatione Officij Commemorat. Solem. B. M. V. de monte Carmelo, non usurpavit, hæc verba possit piè credere, rerum absolutè assertit piè creditur, uti constat ex lectione sexta. Præterea Pontifices in Religionum approbatione, non in particulari certam Religionem ex necessitate suscipiendam aut amplectendam proponunt, uti rectè advertit Azorius, verum tanquam bonam & salutarem vitæ regulam, quam quisquæ, si velit, Deo adjuvante, capessere & profiteri queat, ipsa nihilominus talis Religio approbata, ut rekenitæ forma ac regula, piè creditur, quoad hæc firmæ & infallibilis veritatis; neque de hoc ambigere licet, stante hac approbatione, quantum est ex parte & institutione istiusmodi Religionis; ita, proponente tamen servata, de privilegio nostro sentiendum est. Esto enī PAULUS V. non proponat illud Ecclesiæ per suum Decretum, ut necessitate suscipiendum aut credendum, nihilominus hoc ipso, quod Pontifex suo illo statuat Decreto hoc privilegium publicari ac praedicari posse Populo Christiano, tanquam quid bonum & salutare, quod quisq; pro suo arbitrio capessere valet: necesse est subsistere eam cœtitudinem & veritatem: falsa namq; nec permittit Pontifex, ut pridicentur, nec scienter prædicari queunt sine enormi delicto.

Ut autem hæc facilius, pleniusq; capiantur recoilendum ei quod supra Cap. 7. insinuavimus, & de quo infra Cap. 15. sermo dabit, sub eodē scilicet Paulu Pontifice nonnullos contentiosissimis borasse, ut privilegium hoc convelleretur. Verum Pontifex, pmisso maturo examine, ac discussione, pluribusq; desuper Consultationibus habitis, de consilio sacræ Congregat. sanctæ & generalis Inquisitionis Romanæ, Apostolico Diplomate privilegij veritatem, firmitatemq; asseruit, talisq; veritatis ac firmitatis esse declaravit, ut à Populo Christiano sine lapsus errorisq; periculo pie credi queat. Ex quo liquidò patet Paulum V. nullatenus cuiuslibet articulo remittere, hoc privilegium verum vel falsum credere & affirmare, aut sentire de illo pro libitu; aliás nullum foret ejus Decretum atq; immerito Sedes Apostolica prædicari hoc privilegium in Ecclesia posse constituisse. Præterea nihil operaretur in favorem Ordinis & Sodalium Carmelo-parthenorum, adeoq; esset inutile, ut consulto retineam aliás rationes & absurdas inde sequelas.

DICI

D I C E S secundò , quæ piè creduntur non sunt adeò certa & infallibilia , sed credentis devotioni & piæ affectioni relinquuntur , Ergò &c.

R E S P O N D . multam quidem valere pium affectum in his & similibus rebus : nam prout quisq; affectus est , ita ferè sentit & judicat , non tamen indè sumunt suam firmitatem ea , quæ piè creduntur . Licet enim ad credendum fide divina requiratur pia affectio ac libera voluntatis electio , non tamen indè habent suam firmitatem res fidei , verùm aliundè ; ita proportione servata , quæ piè creduntur , sumunt suam firmitatem non à pia affectione sed ab extrinseco .

A N I M A D V E R T E N D U M verò est , inter ea , quæ piè sunt credibilia , dari suam latitudinem ac diversitatem . Quædam enim dicuntur piè credibilia , quia pientissimi ac sapientissimi alicujus Viri , vel plurium similium testimonio nituntur : & hæc nunquam excedunt humanam aut moralem certitudinem . Alia verò dicuntur piè credibilia , non solum , quia ab uno aut pluribus viris omni exceptione majoribus asseruntur , verùm etiam universim ab aliqua Ecclesia particulari , V. G. Trevirensi aut Salisburgensi &c. traduntur & obseruantur : & hæc tametsi magnæ sint authoritatis , nullatenus tamen infallibilitatem fidei Divinæ attingunt . Alia præterea sunt piè credibilia , quæ à Romanis Pontificibus Authoritate Apostolica traduntur , non quidem ut res fidei , sed ut pia , sancta & salutaria , de quorum numero nostrum est privilegium . Alia deniq; sunt piè credibilia , quæ ab universali Ecclesia vel summis Pontificibus proponuntur , ut pia , sancta & indirectè ad fidem pertinentia , sicuti canonizatio Sanctorum , juxta doctrinam suprà productam S. Thomæ *Quodlib. 9. art. 16.* & hæc supremum obtinent locum inter ea , quæ piè creduntur .

D I C E S tertio , in rebus facti infallibilem haud esse Pontificem , ergò Paulus V. ejusq; Prædecessores in comprobando Bullæ Sabbatinæ privilegio labi & falli potuerunt . Ergò non erit piè credendum , nec merebitur fidem quæ suprà eidem asseruimus .

R E S P O N D . primò , nihil indè adversum nostra asserta concludi : dato enim , quod potuerint falli , & labi , num propterea lapsos asseremus ? Nullus est Historiographorum , (sacros excipiendo) qui mentiri non potuerit , ergonè mentitos fuisse inferemus ? Nullus est naturalium scientiarum Professor , etsi peritissimus , qui ratiocinando

I 54.

Licet ad
credendū
requiratur
pia affe-
ctio , non
tamen ab
illa habent
res fidei
suam firmi-
tatem .

Quot mo-
dis sint , &
dicantur
aliqua piè
credibilia ?

E c 2

aberrare

aberrare non poslit, num indē statim cum Academicis scientiis omnes tollendas ē medio concludemus? Stramineam esse argumentationem de potentia ad actum docent Dialectici. Adde, debere in eo, qui aberrare potuit admissi erroris demonstrari argumentum, quod in nostro nunquam castū fiet; eum factum, de quo agimus, iteratō discusserit, probaveritq; Clemens VII. & post hunc Paulus III. Pius V. Gregorius XIII. & Paulus V. purpurati Patres Congregat. Rituum, sacrificium, bunalis hæreticæ pravitatis supremi Judices, alijq; Viri sapientissimi, in quos, universim consideratos, errorem cadere nemo affirmavent.

R E S P O N D. secundō, nolle me hic pluribus agere de infallibilitate Pontificis in re facti, quam defendunt Theologi, quando ex iusmodi errore universalī Ecclesiæ regimini damnum imminet: quod profecto accideret, si fabulas & mendacia toti Ecclesiæ proposuerit, suprema Apostolicorum autoritate munita, derogatis quibuscum Constitutionibus contrarijs, etiam de plenitudine potestatis constitutis. Verum quæstione hac (quæ tamen omnem objicienti vix p̄cluderet) Theologis ad enodandum remissa hoc utor dilemmat. Pontifex dum in re facti per Bullas loquitur, aut semper verum dicit, aut semper falsum; aut aliquando verum, aliquando falsum? si primum, secura erit nostra assertio & privilegium. Si secundum, graviter erit piaculum mentiri continuo summum Pontificem. Ad tertium, igitur devolvetur difficultas, quæ ut expediatur, statuenda erit regula, qua discerni possit verum inter & falsum: alioquin Bullæ quæcumque vel omnes rejiciendæ, vel omnes admittendæ, vel agendum probatio, si nulla sit discretionis regula, quam sequamur, quod nemini non videtur absurdum. Quæ verò securior discernendi norma præscribi poterit, quam si Christi Vicarius, ijs circumstantijs Bullar communiat, quæ causam à se maturius discussam, legitimèque illam probatam afferant? Hæc verò universa ad hanc controversiam solvendam adeo concurrunt abunde, ut nullo in negotio plura adhibitæ cautionis pro eruenda, afferendaq; veritate desiderari possint momenta; quam sanctissimi Pontifices adducti pro Sabbatino principio legio nobis reliquerint. Ex istiusmodi porro circumstantijs principes observat duas P. Ireneus lib. cit. sect. 2. cap. 9. l. 4.

P R I M A, qua Pontifex factum aliquod sic confirmat, ut Constitutioni contradici prohibeat sub indignatione Omnipotentis DEI, Sand-

ramq; Apostolorum &c. ALTERA qua plenitudinem suæ adhibet potestatis. Priorem à CLEMENTE VII. expressam diximus supra. Posterio- rem inde colligimus, quod derogatum velit quibuscumq; Prædecesso- rum Constitutionibus, etiam de plenitudine potestatis corroboratis. Quanta quoq; potestas requiritur, ut plenitudo Apostolica reprema- tur? Minorem plenissima sufficere non opinor. At derogat plenissi- mè Pontifex, Ergo dicendus per plenissimam id facere. Inde sic in- fero, privatus nemo sub indignatione DEI & Apostolorum, aut de plenitudine Apostolice potestatis id præcipit: Ergo dum id agit Pontifex, non ut privatus Doctor; sed quasi ex Cathedra pronuncians debet audiri. Pontificem verò etsi ut privatum Doctorem non velint infallibilem, errare tamen sedentem in Cathedra ac mentiri, è Catholicis sensit' nemo.

Concludendum igitur ex ijs, que in solutione hujusce objectio- nis adduximus, nec deceptos fuisse summos Pontifices, nec decipi potuisse, dum Sabbatino Privilegio suam dederunt autoritatem ex Cathedra.] Hactenus ille.

DICES, hac doctrina admissa necessario sequi videtur, Sabba- tinum Privilegium inter Fidei dogmata esse referendū, cum eadem summi Pontificis, qua cœtera divinæ Fidei dogmata, authoritate & infallibilitate innitatur.

RESPOND. Id necessariò non sequi: esto enim summus Pon- tifex infallibilis decreverit, indeq; inferatur privilegij veritas & cer- titude, attamen ut Fidei dogma non debet censeri, eò quod tali sub obligatione suum recipi Decretum Pontifex minimè præceperit. Absit autem ut omne verùm à summo Pontifice, quantumvis infallibili, emanans, in articulum, Fideiq; dogma recipiatur, quamdiu hoc mani- festè non declarat, neq; ad id obligat; verum longè efficacius ex di- sis supra, inferri, & sequi videtur, non posse quempiam supra lauda- tis Apostolicis Diplomatibus ac Decretis repugnare & contraire, quin incurrat iram, indignationemq; Omnipotentis DEI, Sanctorumq; Apostolo- rum &c. juxta Bullam Clementis VII. §. 13. imo cum infidelibus & gentilibus erit censendus ex Cap. si qui sunt. dist. 18. & Cap. Sciendum summopere 8. q. 1. etsi enim ad recipiendum Sabbatinum privilegium minimè quis teneatur, attamen licet non potest ipsi contradicere: cum summi Pontifices obligationem recipiendi non imposuerint;

Ee 3

facul-

etiam ev-
rare non
potest Pon-
tifax. Et
idem To.
4. de Relig.
Tract. 3.
lib. 4. C. 4.
num. 5. §
seqq. ubi
infallibilē
demonstrat
Pontificem
in ijs, que
ad fidem
pertinent,
ac nonnullā
la exponit
indicia,
quibus dis-
cernatur
Pontificis
ex cathe-
dra docen-
tis senten-
tia.

I 56.

facultatem nihilominus contradicendi omnem ademerint, per predicta Decreta ac Diplomata: ideoq; aut illud quis debet admittere, an negative se gerere, & ab eo reijciendo omnino abstinere. Quæ confirmari posse videntur, præclara illa ex *Cap. Nemini 17. q. 4.* sententia: *Nemini est de Sedis Apostolice judicio judicare*, aut illius sententiam retro permisum, videlicet propter Romanæ Ecclesiæ Primitatum Christi munere in *Petro Apostolo divinitus collatum.*

C A P U T XIII.

*Quo modo è piacularibus flammis liberentur animæ
vi Privilegij Bullæ Sabbatinae.*

I 57.

Exponitur
titulus qua-
tionis, qui
duplicem
habet sen-
tam,

U P L I C E M potest habere hæc quæstio sensum. Poni quippe primò intelligi de modo, quo fit solutio Divinitatis pro poena temporali culpis jam dimissis debet, quæm luituræ erant ejusmodi animæ in purgatorio. Utin scilicet per modum satisfactionis aut suffragij, aut aliquo alio iactando? Potest secundò hæc quæstio intelligi de modo, quo eripiuntur animæ ex igne purgante, & in cælis collocantur: an scilicet ministro Angelorum, aut per descensum B. V. in locum purgatorij, juxta utrumq; hunc sensum quæsitum hoc breviter discutieramus, utriusq; expositio ad pleniorum privilegij nostri notitiam haurium conducere necessariaq; videtur.

Controversia hæc juxta priorem sensum non est adeo facilis solutionis, ut quidam existimant. P. Cyprianus à S. MARIA in *Thesauro Carmel. Cap. 17.* sub finem, paucis se ab illa expedit, dicendo quod duplice via fieri possit hæc exsolutione &c. *Vel*, inquit, *præcepit Ihsus, apud Unigenitum suum fundendo, que efficacissime sunt; vel satisfaciens ei offerendo ad Divinam Iustitiam compensandam, quas benignè à DEO nō posset.* Verum pro facilitiori ac solidiori hujus difficultatis enodatione, nonnulla paucis observanda aut supponenda veniunt.

Primo, Imperium in animas expiatorio igni addictas, ex narrata rei ad DEUM spectare, cui inibi debitum solvunt defuncti. Ad DEUM, inquam, ut principium, Authorem ac supremum Domnum omnium pertinet judicare vivos ac mortuos; sive enim vivunt sive

Imperium
in animas
Purgatorijs
ex natura